

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҚАЗАҚТЫҢ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ

БАҒДАРЛАУ. КАРТА МЕН
ЖЕРГІЛІКТІ ЖЕРДЕ АЗИМУТТЫ
АНЫҚТАУ

Дайындаған: Оспанқұл Ж.М
Аға оқытушы: Игербаев М.И

Алматы 2016 жыл

Жоспар:

- *Негізгі бағдарлану тәсілдері;*
- *Компаспен бағдарлану;*
- *Азимутты анықтау;*
- *Аспан денелеріне қарап бағдарлау;*
- *Жергілікті белгілерге қарап бағдарлау;*
- *Сағат және күнге қарап бағдарлау;*

Бағдарлану - ол көкжиек тұстарына қатысты өз орнын табу, бағыт бұрыштарын анықтау және оны қозғалыс бағыты бойында ұстана білу.

НЕГІЗГІ БАҒДАРЛАНУ ТӘСІЛДЕРІ

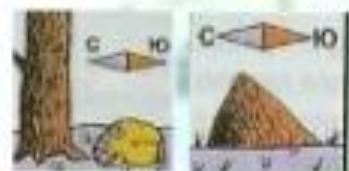
КОМПАС БОЙЫНША БАҒДАРЛАНУ

АСПАН ДЕНЕЛЕРІНЕ ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

КҮН МЕН САҒАТ БОЙЫНША БАҒДАРЛАНУ

ЖЕРГІЛІКТІ БЕЛГІЛЕР БОЙЫНША БАҒДАРЛАНУ

Компаспен бағдарлану

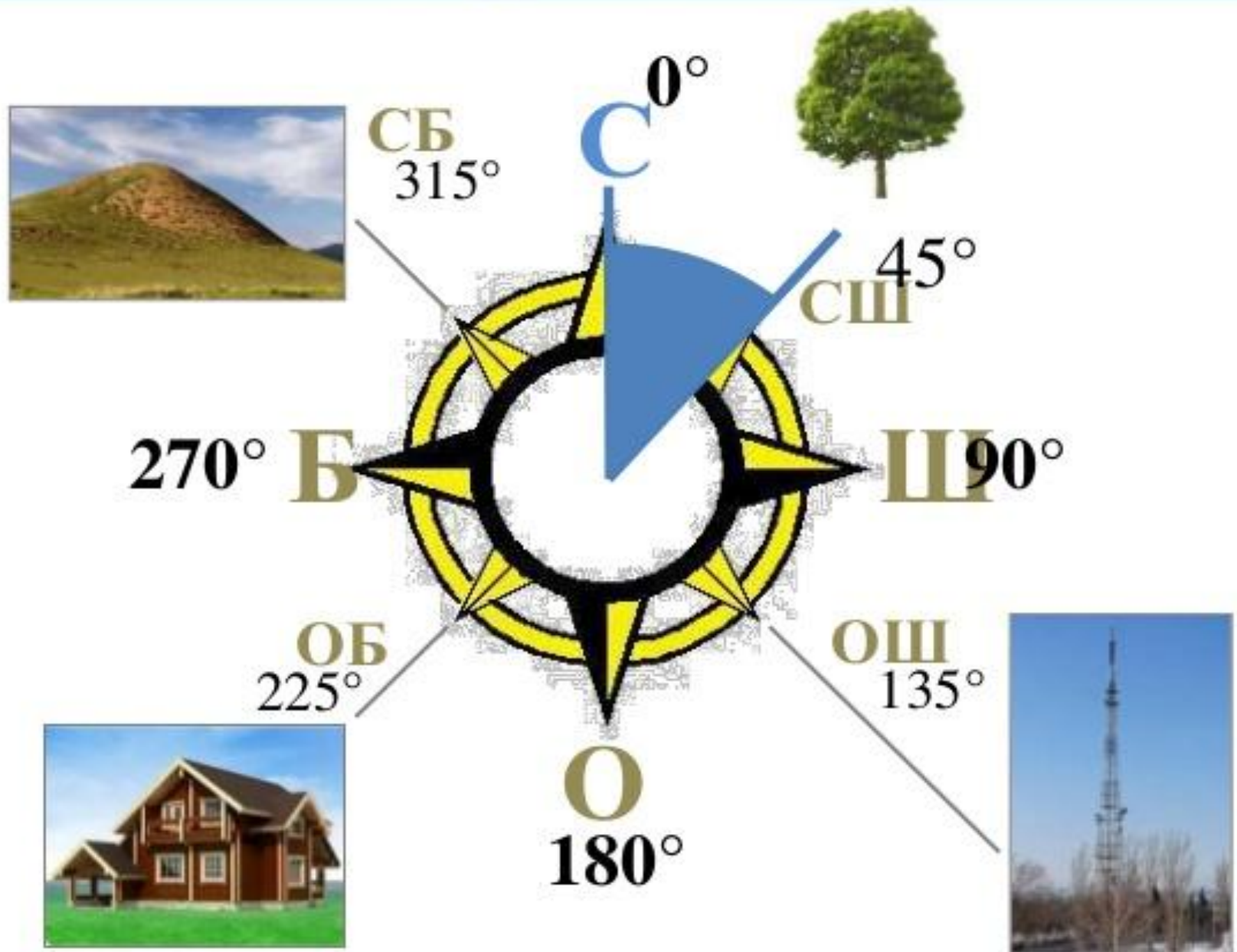

Компас — жер бетін бағдарлауға, географиялық немесе магниттік меридианның бағытын анықтауға арналған аспап.

Кішкене дөңгелек қобдишаның ортасында орнатылған тік үшкір иненің үстіне қондырылған магнитті болат тілі болады. Тілдің бір жағы үнемі солтүстікті, екінші жағы оңтүстікті көрсетіп тұрады. Қобдишаның сыртқы дөңгелегі градустарға бөлінген (360°), көкжиек тұстары солтүстікті, шығысты, оңтүстікті, батысты көрсетеді (С. В. Ю. З.) әріптері жазылған.

Азимутты анықтау

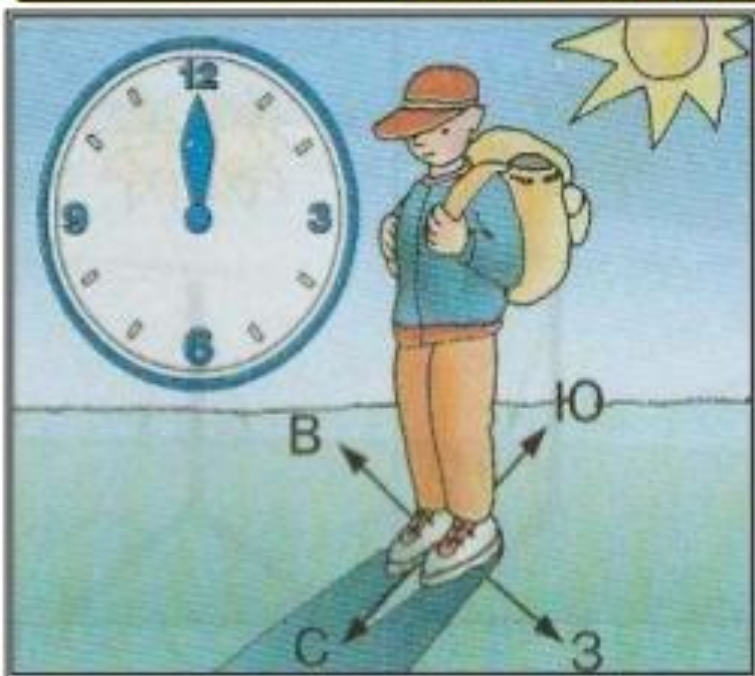

Бағыт бұрыштары

Азимут (арабша *ас-сумут* — жол, бағыт) — бақылау нүктесінен өтетін меридиан жазықтығы мен сол нүктені қиятын бағыттың вертикал жазықтығы арасындағы қос қырлы бұрыш. Ол меридианның солтүстік ұшынан сағат тілінің қозғалысымен 0° -тан 360° -қа дейін өлшенеді. Бастапқы бағыттағы меридиан түріне байланысты географиялық (шын) азимут және магниттік азимут болып бөлінеді.

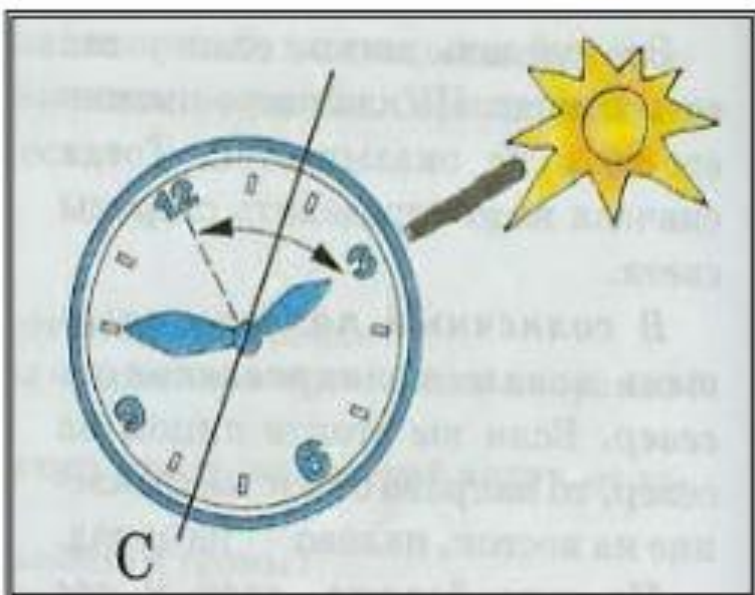
АСПАН ДЕНЕЛЕРІНЕ ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

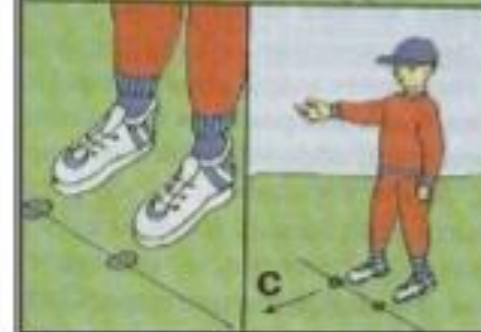
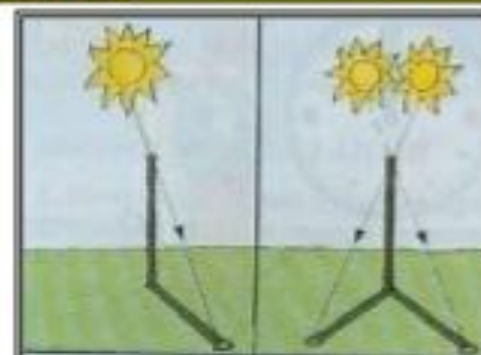
КҮНГЕ ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

САФАТПЕН КҮНГЕ
ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

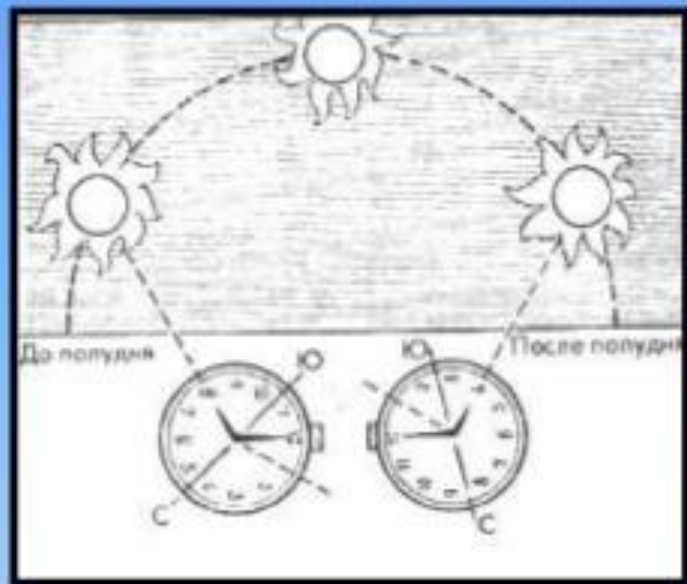
АЙҒА ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

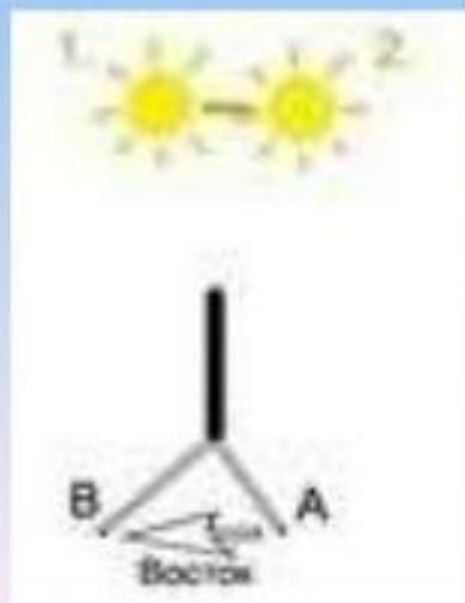
ЖҰЛДЫЗДАРҒА
ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

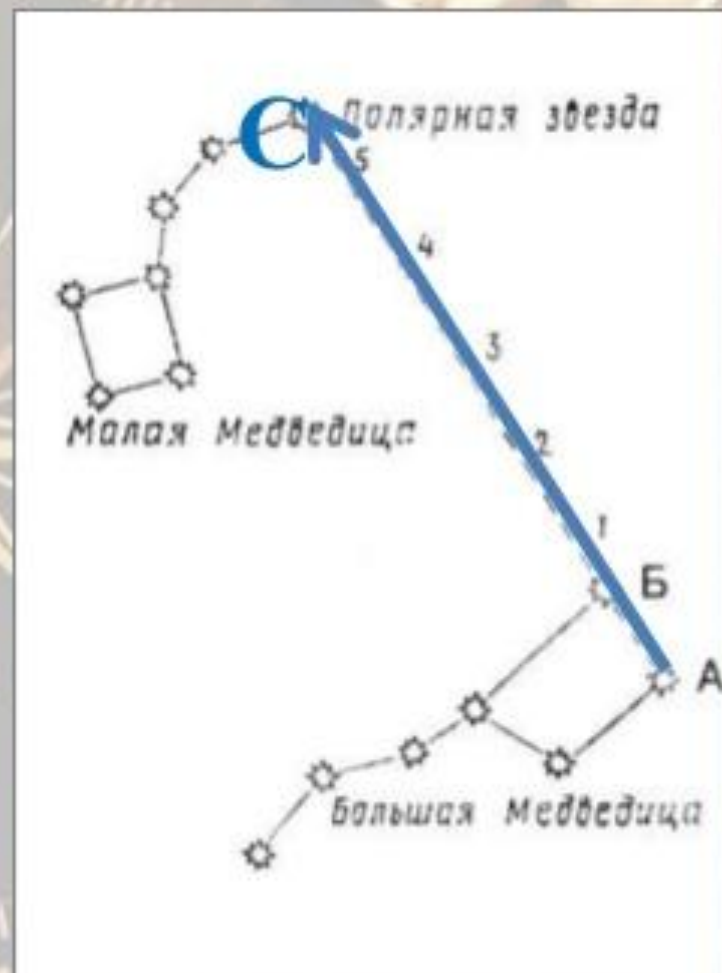
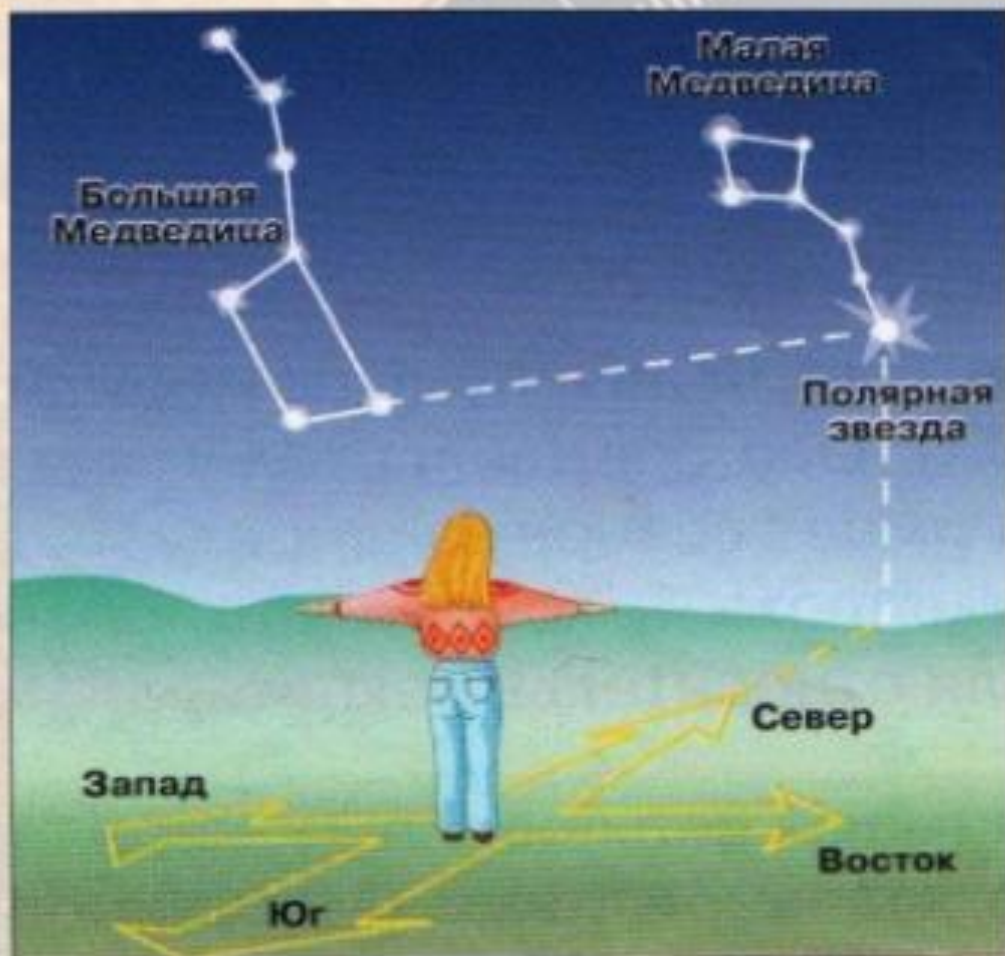
Сағатпен және күнмен бағдарлану

Сағаттың көмегімен бағдарлану үшін, сағат тілі Күнге бағытталғандай қылып оны алақаныңызға қойыңыз, сағат тілімен бір саны арасындағы бұрышты (бұрыш бисектрисасын) тең бөліңіз - бұл сызық Солтүстік – Оңтүстік бағытын көрсетеді.

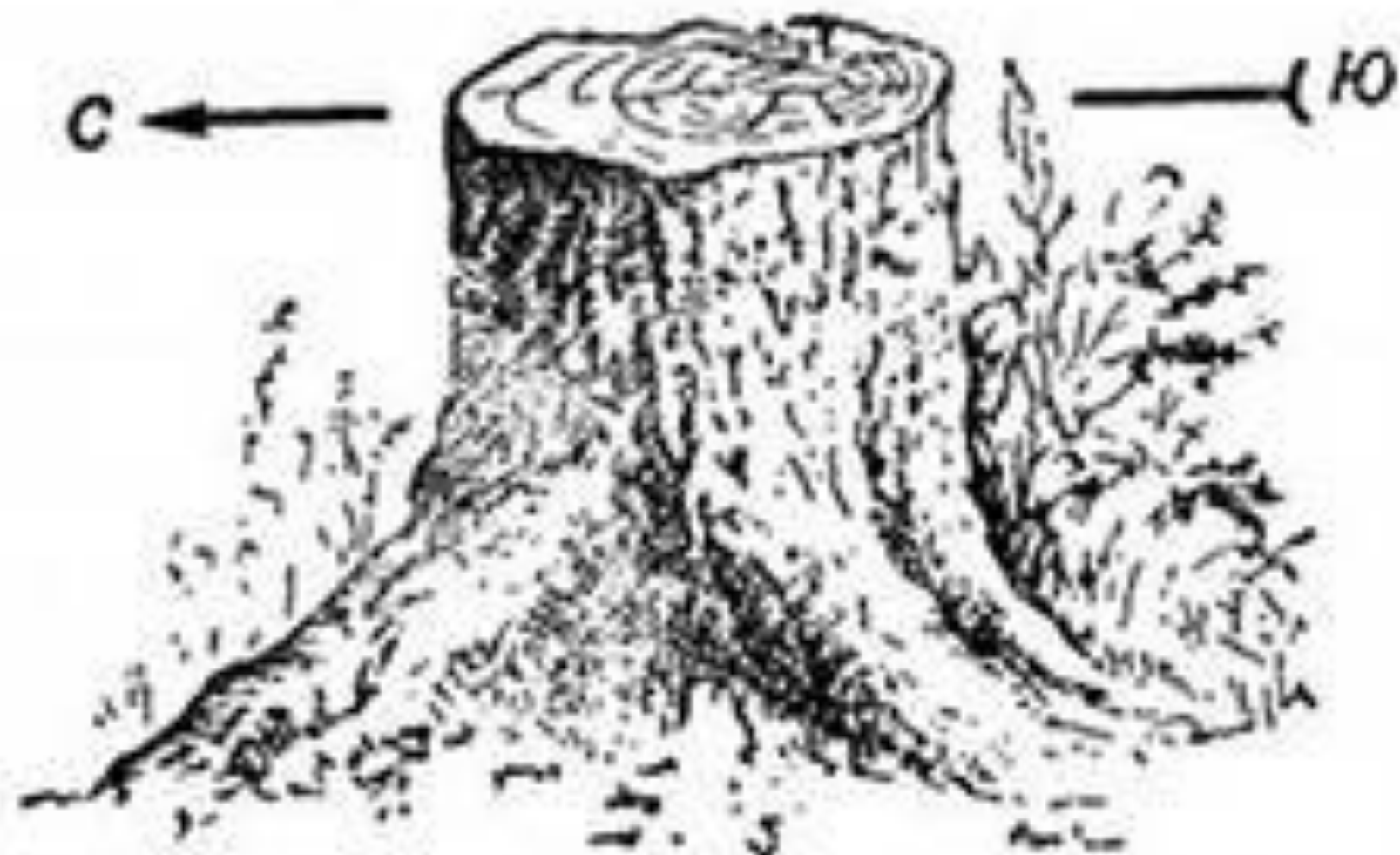

Жұлдызбен бағдарлану

ЖЕРГІЛІКТІ БЕЛГІЛЕРГЕ ҚАРАП БАҒДАРЛАНУ

***НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ***